

Med gratisprogrammet PDF-XCHANGE VIEWER, som bl.a. også findes til telefoner, kan man zoome, markere, m.m. – fx skrive kommentarer, som kan deles med andre! Programmet kan gratis downloades: <http://pdf-xchange-viewer.en.softonic.com/>

Sådanne spørgeord findes på alle sprog, fordi det er vigtigt at kunne efterlyse svar af en bestemt slags, dvs. inden for bestemte betydningszoner. I tysk er de mest gængse spørgeord:

WER ist dein bester Freund?	(hvem)	PERSON (altså ikke: sted!)
WAS hast du in den Ferien gemacht?	(hvad)	TING
WELCHES Fach hast du am liebsten?	(hvilket)	UDVÆLGELSE
WANN hast du ihm das erzählt?	(hvornår)	TID
WO wohnst du jetzt?	(hvor)	STED
WIE ist das geschehen?	(hvordan)	MÅDE
WARUM/WESHALB magst du ihn nicht?	(hvorfor)	ÅRSAG

Til disse grundlæggende betydningszoner kan der i nogle sprog føjes enkelte mere specielle zoner. Tysk har yderligere mindst tre signifikante spørgeord:

WOHER kennst du ihn?	(hvorfra)	HERKOMST
WOHIN seid ihr dann gezogen?	(hvorhen)	RETNING
WIESO hast du kein Geld?	(hvordan kan det gå til, at)	ÅRSAGSSAMMENHÆNG

Woher og *wohin* er tydeligvis variationer af *wo*, mens *wieso* er en variant af *warum/weshalb*. *Wieso* efterlyser et mere omfattende svar. Det er også til flere af de andre spørgeord muligt at danne sammensætninger, der gør et spørgsmål mere målrettet/specielt:

WIE LANGE (hvor længe)
WIE OFT (hvor ofte)
INWIEWEIT (i hvilket omfang)

Spørgende hoved- og bisætninger

Hidtil har vi kun set hovedsætninger. Man kan spekulere på, om spørgesætninger ikke også kan være bisætninger? Men lige så berettiget er det vel at spørge, hvorfor de dog ikke skulle kunne det.

Du har lige set en af hver slags på dansk, og på tysk er det på samme måde. Et sætningsspørgsmål i en bisætning har på dansk bindeordet *om*, på tysk *ob* (aldrig *um*!). I et ordspørgsmål bruges spørgeordet som bindeord, både på dansk og tysk (i eksemplet: *hvorfor*).

	Hovedsætning	Bisætning
(1) Sætningsspørgsmål:	Bist du sicher?	Ich muss wissen, ob du sicher bist.
(2) Ordspørgsmål:	Wer ist deine Freundin?	Ich muss wissen, wer deine Freundin ist.

Slut på afsnittet om spørgeord: - DENN WOFÜR LEBT DER MENSCH? (Bertolt Brecht)
Men der er mere om emnet og øvelser her: W-2-0-3b